

„Meggyőződésem, hogy az Úr valóban építi ezt a házat”

**Beszélgetés dr. Tamási Zsolt Józseffel, a marosvásárhelyi
II. Rákóczi Ferenc
Római Katolikus Teológiai Líceum igazgatójával**

A marosvásárhelyi katolikus iskola a közelmúltban kemény megpróbáltatásokon ment át. A hatósági támadások miatti pokoljárás éppen szünetel, az évszázados falak között most élet van. Mégpedig nem is akármilyen élet. A szenvedés, bár sok kint hozott, senkit sem tört meg, de mindenkit megerősített. Tamási Zsolt József igazgatóval beszélgetünk.

– Ha egy tájékozatlan idegen kopogna be hozzád azzal a kéréssel, hogy mutasd be az általad igazgatott iskolát, miket mondanál neki?

– Ez az iskola teljesen egyedi. Egy olyan hely, amely formál, nevel, közösséget épít, meghatároz, s ahol a mosoly a legfontosabb. Bármilyen iskolát érdemes választani, de aki nem ide jár/járt, az nem tudja, mit hagy(ott) ki....

– *Összegezd, kérlek, a katolikus oktatás múltját a városban, egészen a 2014-es iskola-alapításig!*

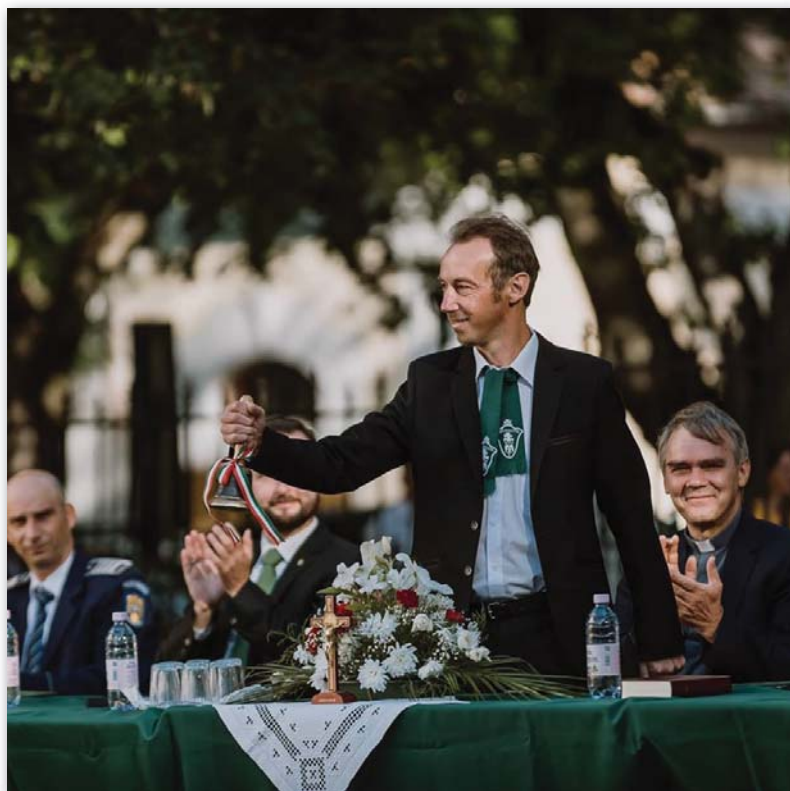
– A marosvásárhelyi katolikus oktatás kezdetei a városba betelepülő szerzetesrendeknek, főleg a ferenceseknek köszönhetően már a 14. századtól kimutathatóak, nyilván a korabeli szerzetesi oktatási formáknak megfelelően. Mivel a reformáció során a város lakosainak többsége protestánsná vált, az erdélyi fejedelemség korában Marosvásárhelyen szünetelt a katolikus egyházi élet és oktatás is. A jezsuiták 1702-ben érkeztek, és tudjuk, hogy már a következő évtől elindult az oktatás is, az első tanár alkalmazására 1707-ben került sor. Ekkor a kuruc-labanc harcok miatt a város előkelőségei nem tudták biztonságosan Kolozsvárra küldeni tanulni gyerekeiket, ezért ebben az évben a jezsuiták tanárt alkalmaztak. Ezt követően folyamatos bővülés figyelhető meg, és az iskolaként használt épületeket is egymás után „nőtték ki”. A 20. század elején az Erdélyi Római Katolikus Státus új iskolaingatlant, illetve egy hozzá tartozó kollégiumot is épített, ahol már a főgimnáziumi rangra emelkedett iskola működhetett. Ez kifejezetten jól felszerelt iskola volt. Az iskolai régiséggyűjtemény például az államosítás után a Maros Megyei Múzeum tárlatának alapjául szolgált, nagyon gazdag köztétárral rendelkezett, s ezek mellett a legkorszerűbb szemléltető eszközökkel, felszerelésekkel is. A két világháború között az Anghelescu-törvények következtében az iskola ugyan elveszítette a nyilvánossági jogát, de a római katolikus egyház önkormányzati szervének, a Státusnak köszönhetően tovább tudott működni. Az 1948-as államosítás nem csak az ingatlant érintette, hiszen az iskola is felszámolódott, lányiskolává alakult, amelyen a hatvanas évek elején román tagozatot is létrehoztak. Az 1989-es rendszerváltás után az ingatlant ugyan visszaszolgáltatták (2004-ben), de ez nem jelentette az iskola újraindítását is. Az egyház hiába kérte, hogy a visszakapott ingatlanban katolikus – teológiai – osztályok indulhassanak, ettől az ingatlanban működő Egyesülés Főgimnázium elzárkózott. Így a Bolyai Farkas Elméleti Líceum beiskolázási tervébe sikerült bevenni a katolikus osztályokat, amelyek ebben a keretben működtek az önálló katolikus iskola újraalapításáig.

– *Nyilván komoly észérvek szóltak a külön iskola indítása mellett, hiszen egy elitintézményből való kiválás nem kevés „vakmerőséget” kért. Milyen érvek mentén indult el az iskolaalapítás?*

– Ez egy nagyon összetett kérdéskör. Egyrészt megvolt az igény arra, hogy a régi helyén újrainduljon az önálló katolikus iskola, úgy, ahogy ez több településen is megtörtént az egykori, más felekezeti intézményekkel is. Ezek az iskolák be tudták bizonyítani az életképességüket, de többségük történetéből tudjuk, hogy az újraindulásuknak voltak ellenzői is. Ugyanakkor az is tény, hogy a Bolyai Líceum keretében a katolikus osztályok sajátos helyzetben voltak. Az iskola szellemiségét nem befolyásolhatták, úgy, ahogyan

egykor a református osztályok sem tehették meg. Saját prioritásaikat csak azután tudták meghatározni, miután református kollégiumként önállósultak.

A helyi közösségen belül meglévő igényre a Római Katolikus Státus tudott pozitív választ adni, hiszen a visszaszolgáltatott ingatlan egykori kollégiumi épületének bérleti szerződése már le volt járva, így megvolt a tér, ahova el lehetett képzelni az újrainduló katolikus iskolát. Ilyen újraindulásoknak egész sora ismert volt. Tudtuk, hogy ez nem egy zökkenőmentes folyamat, de láttuk, hogy máshol is sikerült. Az egyház és a városi magyar érdekképviselő is jónak látta a folyamat elindítását, így megtettük az első lépéseket. Az érintett diákokkal, szülőkkel történt találkozások is azt jelezték, hogy ezt az iskolaalapítást el kell kezdeni.

Tamási Zsolt igazgató a 2019–2020-as tanévnyitón

– Egyetemen is oktattál (és oktatsz), és arra felé is mutatkoztak lehetőségek. Mégsem abba az irányba mentél, hanem kitartóan elkezdted kitaposni a katolikus iskola megalapításának ösvényét. Beszélj saját belső útjaidról ezzel kapcsolatosan!

– Hiszek abban, hogy előbb-utóbb mindenki megtalálja a saját útját, ha kellő figyelemmel keresi. Miután le diplomáztam, folyamatosan tanítok egyetemen is (a Sapientia EMTE

marosvásárhelyi karán, de voltam rövid ideig a BBTE Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézete vásárhelyi kihelyezett tagozatának is az oktatója), illetve tudományos kutatásokat végzek. Ezeket 2005-ig doktoranduszként, főállásban végeztem, azóta vakációs programként van jelen az életemben a levéltári kutatás, s az eredmények feldolgozá-

sa előadásokba, tanulmányokba, kötetekbe építve. Párhuzamosan a római katolikus hitoktatás módszertani felelőse voltam 2008-tól. Ennek során a kollégák szakmai előmenetele mellett a diákok aktív szerepeltetése, motiválása volt fontos számomra. Ehhez kapcsolódott szervesen a következő lépés, a marosvásárhelyi katolikus oktatás intézményes szervezése, újraindítása. Azok a korábbi tapasztalatok, amelyekkel rendelkeztem, s a számomra kihívásként megélt lehetőség, hogy visszaadható a városnak és az erdélyi katolikusoknak az egykori önálló katolikus iskola, mind-mind erősítették bennem a döntést, hogy a különböző tevékenységeim közül ez kerüljön előtérbe. Miután ezt a döntést meghoztam, sok érdekes lehetőség nyílt számomra mind főállású egyetemi oktatóként, mind főállású kutatóként való elhelyezkedésre, váltásra, viszont ezeket már nem vállaltam fel. Úgy éreztem s érzem, hogy ennek az iskolának az újraindítása, stabilitásának biztosítása, vonzóvá tétele és megfelelő működtetése mind-mind olyan feladat, amelyet „személyre szabtak”, nekem.

– *Az iskolaalapítás és a teljes átköltözés az Egyesülés Főgimnáziumba többfázisos folyamat volt. Ezek a fázisok is megpróbálók voltak. Mesélj ezekről az időkről!*

– Az átköltözés 2015 nyarán kezdődött el. Valójában a cikluskezdő osztályaink már a régi kollégiumi épületszárnyban indulhattak, a katolikus osztályokból a korábban beiskolázott diákok „kimenő” osztályonként a Bolyaiban maradtak. Úgy terveztük, hogy négy osztály indul ebben a épületszárnyban (előkészítő, ötödik és 2 kilencedik), viszont közben kiderült, hogy átkérte magát a katolikus iskolába az Egyesülés Főgimnázium elemi és gimnáziumi magyar tagozata, ami további 6 osztályt jelentett. Ezek mind a kollé-

A lelakva visszakapott épületszárny teljes felújításra szorult

giumi épületben voltak eddig is. Azon a nyáron egy nagyon lelakott épületet kellett előkészíteni a tanévkezdésre.

A munkálatok egész nyáron folytak, éppen hogy elkészültünk a tanévkezdésig. Párhuzamosan a teljes felszerelést is be kellett szerezni, hiszen az egyház csak az ingatlant kapta vissza, az abban egykor volt leltári tárgyak közül semmit. Így gyakorlatilag a nulláról kellett felszerelni az iskolát padokkal, székekkel, bútorzattal, számítógépekkel, fénymásolókkal s minden, az oktatáshoz szükséges eszközzel. Itt tapasztaltam meg nagyon erőteljesen, hogy az újraindulás mennyire erős közösségi akarat. Azon túl, hogy folyamatosan voltak önkéntesek, akik ha kellett cipeltek, a cipelnivaló is összejött. Alapítványok, felajánlások, pályázatok segítségével sikerült teljesen felszerelni az iskolát, s ez a felszerelés azóta is folyamatosan bővül. Sokaknak fel sem tűnik talán, de a semmiből 2015 őszére egy részben felújított és szinte teljesen felszerelt iskola nyithatta meg a kapuit ott, ahol 11 évvel korábban még csak egy teológiai osztályt sem voltak hajlandóak befogadni.

A 2015–2016-os tanévet már a részben felújított iskolában járták a diákok

– Az első évnyitón azt mondtad, hogy az újraindulás nemcsak ünnep, hanem örösi feladat és kihívás is. Miért?

– Az újraindulás egy megtett szakasz megünneplése volt, és nem egy kisebb erőfeszítés utáni hátradőlés. Ünnepeztünk, hogy nagyon sok jóakaró ember és intézmény összehangolt támogatásának köszönhetően van katolikus iskolánk. Ez az iskola még a saját útjának kezdetén állt, de már lehetett tervezni a növekedéshez szükséges feladatokat. Megvolt a minta, az egykori, megbecsült katolikus főgimnázium, amelyik meghatározó intézménye volt a városnak, hírnévvel, sajátos arculattal, kiemelkedő eredményekkel, nagyszerű diákokkal stb. Ehhez kellett elkezdeni felnőni. Mert ez az iskola már az indulástól kezdve nem egy átlagos iskola akart lenni, hanem egy olyan karakteres intézmény, amely vonzani tudja a diákokat, ahol jó a hangulat, ahol minőségi eredmények születnek, és mindezek mellett keresztény értékrendben tanulnak, formálódnak a diákok. Éreztem, hogy ennek az egésznek a víziója még csak a kezdetnél van. Feladatnak tartottam és tartom, hogy az iskola azzá váljon, ami az elődje volt az államosítás előtt. Kihívást jelentett mindennek a mihamarábbi meg-

valósítása. Ábrándokat nem kergettem, tudtam, hogy ez hosszú folyamat lesz, így az a tanévkezdés valóban nem a célbaérés pillanata volt, hanem csak – a hazaérkezés utáni – új kezdet.

– Szép létszámmal indultatok a régi/új épületben is, mintha csak vonzottátok volna a gyerekeket. Mi volt/van emögött?

– Úgy gondolom, sokan várták már, hogy legyen újra katolikus iskola. Én is meglepődtem, amikor azt láttam, hogy az előkészítő osztály úgy telt fel, hogy a szülők még azt sem tudták, hogy hol lesz az osztályterem, s ki lesz a tanítónő. Az ötödik osztályba akkora volt a túljelentkezés, hogy felvételi vizsgát kellett szervezni. A líceumi osztályok is maximális létszámmal teltek fel. S ezek csak a cikluskezdő osztályok. Érezhető volt az érkező diákokon, a szüleiken, hogy kell nekik ez az iskola, s részt akarnak vállalni a működtetésében. S ez a későbbiekben tapasztalt kiállást is magyarázza. Mindenki, aki ide érkezett, a sajátjának érezte ezt a közösségi teret, ezt az iskolát.

A 2015–2016-os első tanév záróünnepsége

– Milyen kritériumok mentén válogatjátok diákjaitokat és tanáraitokat?

– Az iskola alapvetően keresztény értékrendet képvisel. Ezért is az előkészítő osztályba jelentkezők esetében, túljelentkezés esetén (ez a jellemző) azt vesszük figyelembe,

hogy ilyen értékrend mentén elkötelezett családokból érkezzenek a gyerekek. Ezért kérünk egyházi ajánlást (plébánosit vagy lelkészt – hiszen az iskola nem zárkózik el más felekezetektől), motivációs levelet és különböző iratokat, amelyek egyértelműsítik az iskola értékrendjének családban való követését. A líceumi osztályoknál a világi (természettudományi és társadalomtudományi) osztályokba az országosan egységes elosztással jutnak be a diákok, a teológiai osztálynál természetesen az egyházi ajánlás kizáró jellegű. Ugyanez az egyházi ajánlás szükséges a tanárok számára is. Tanári karunk legnagyobb része az egykor a Bolyai Líceumban, a katolikus osztályokban tanító, illetve az Egyesülés Főgimnázium magyar tagozatán tanító tanárokból tevődik össze, s külön kegyelemnek tartom, hogy egy nagyon összeszokott, együttműködő, igazi közösségként vagyunk együtt.

– „Szeretnénk, hogy ez az iskola egyedi legyen” – olvastam a 2015-ös évnyitón mondott beszédedben. Mitől legyen egyedi?

– Egyedi kell legyen abban, hogy aki ide belép, érezze, valami egészen jó helyen jár. Ahová a gyerek mosolyogva jön, és a mosoly az arcán van akkor is, amikor hazaindul. Olyannak szeretném ezt az iskolát, ahol tudunk annyira bízni egymásban, hogy megbeszéljük mindazt, ami bánt bennünket, és egymásra figyelve építhetünk egy olyan, minőségi oktatásra lehetőséget adó környezetet, amelyben senki sem azt érzi, hogy „kihajtják belőle a lelket”. Olyannak szeretném ezt az iskolát, ahol nem kell leosztani a feladatokat, hanem magunktól vesszük észre, hol tudunk egymásnak segíteni. Úgy érzem, ezen az úton haladunk.

Jól felszerelt osztályokban tanulnak a gyerekek

– *Beszédes számomra az, hogy a régi/új helyeteken tartott első gólyabálon Noé bárkáját építettétek, Noé szerepét pedig éppen te vállaltad. Mit mentettetek át az új kezdéshez?*

– Noé története utólag lett számomra egészen sajátosan értelmezhető sztori. A gólyabálikor úgy láttam, hogy nagyon színes a bárka „lakossága”. Hiszen voltak velünk egykori bolyaisok, egykori „unireások” és teljesen új diákok, tanárok is. Ez a színes társaság együtt indult el az új úton. Amikor már ballagtak a Noé bárkájába beszállt gólyák, s túl voltunk az „özönvizen”, akkor értettem meg azt, hogy amikor beszálltunk a bárkába, tulajdonképpen nem tudtuk, hogy „özönvíz” előtt állunk. De a bárka is, az utasai is kibírták, s meggyőződésem, hogy elsősorban nem átmentettek, hanem létrehoztak egy olyan közösséget, amely a viharban, a bárkában formálódott, s éppen emiatt biztosan egyedi, de főleg igazán összetartó lett.

– *„Versenyképes iskola” – ezt is emlegetted. A léc tehát már indulásból magasra volt állítva. Mit, miket jelentett ez?*

– A versenyképességhez elsősorban versenyképes diákok és magas szintű képzést nyújtó kollégák kellene. És természetesen kell az az önként vállalt plusz munka, amely lehetővé teszi a felkészülést. A tanári karunk erre nyitott, és folyamatosan voltak és vannak olyan diákjaink, akikkel lehet jelentős eredményeket elérni. Ebben a folyamatban én csak azt kell(ett) kövessem, hogy milyen háttér szükséges a versenyképes felkészüléshez.

A 2016–2017-es tanévnyitó prezídiuma

Még az első tanévben a PADOC alapítvány segítségével így kezdtük el ezeknek az eszközöknek a beszerzését, amit azóta is folytatunk, főleg a Bethlen Gábor Alap támogatásával. Így nem csak a fizikai laboreszközöket, a kémiai és biológiai kísérletekhez szükséges felszereléseket, hanem az idegen nyelv oktatáshoz szükséges szakkönyveket is sikerült biztosítani. Minden osztálytermet fel tudtunk szerelni vetítővel, a teljes ingatlant fix és wifi internetes hálózatba kötöttük. A beinduló szakkörök működéséhez is tudtunk támogatást biztosítani. A fotózáshoz szükséges eszközöktől a robotikáig jó eszközeink vannak. S az eredmények nem is maradtak el. Már az első tanévben nemzetközi versenyeken vehettünk részt, s ez tartott akkor is, amikor iskolánkat „mértéken felül” próbára tették. Jó volt olvasni egy interjúban, amikor a diákokat kérdezték, hogy szerintük mi változott „akkor”, s az egyik diák azt válaszolta, hogy nagyot nőttek a szemében a tanárok, akik fizetés nélkül is ugyanolyan elkötelezetten végezték a munkájukat. Szerintem ez a hozzáállás magyarázza a folyamatosan jó versenyeredményeinket – igen, a diákság és a tanárok is nagyon elkötelezettek. A diákoknál pedig egyre jobban érződik a tenni akarás. Olyan diákszövetség alakult ki, amelynek tevékenysége közelíti az egyetemi hallgatói önkormányzatokét. Összerázók, vezetőképzők, közösségi tevékenységek szervezésén kiemelkedően sokat dolgoznak, s nekem szerencsére csak az a dolgom, hogy ahol lehet, támogassam őket, s amikor lehetséges, anyagi erőforrásokat is biztosítsak tevékenységükhöz. Remélem, hogy a kollégák és a diákok értékteremtő tevékenysége folyamatosan bővül, és abban is bizom, hogy ezek megvalósításához kellő támogatást tudunk nyújtani.

– A „hazaköltözés” örömteli pillanatait, kezdeti szép időszaka után jöttek a fájdalmas pillanatok. Meséld a kezdeti, békésebb időkről, majd részletezd a pokoljárásod is!

– A hazaköltözés utáni év a folyamatosan megélt csoda éve volt. Mert egy olyan közösségben dolgozhattam, taníthattam, ahol nagyon érezhető volt az összetartozás. Hogy ugyanazt akarjuk, ugyanazon értékek mentén. S még ha sokszor késő este is ért véget a napi program, sőt hétvégén is fény volt az irodában és a tantermekben is, senki sem érezte, hogy „lejár a munkaidő”. Nem csak a felszerelést kellett nullából kiépíteni, hanem a teljes iskolát, mindennel együtt, ami ezzel jár. És ebben a munkában a személyzet, a tanárok, a diákok és a szülők igazi csapatként vettünk részt. Örültünk minden apró sikernek, egy időben feltöltött statisztikának ugyanúgy, mint egy nemzetközi diákvetélkedő díjának. Pörgött az élet, gólyabállal, szalagavatóval, a magyar kultúra napjának megünneplésével, márciusi ünnepséggel, Rákóczi-koszorúzással. Mindannyian büszkén viseltük iskolánk szimbólumait, az örgédiákok látogattak minket, s láttuk rajtuk, hogy régi ál-muk beteljesítőiként tekintenek ránk. Szakkörök indultak, a kicsik öntözték iskolánk fáját, s a sor hosszan folytatható lenne. A tanévzárás után viszont elkezdődtek a támadások. Előbb egy mesterségen felfújt teremvita gerjesztett médiabotránnyt, s az új tanév kezdetére érezhető volt, hogy itt egy komolyabb, összehangolt támadás készülődik. Szinte mindenféle ellenőrzésen átestünk, míg végül bekopogott a DNA. Volt helyszínelés, iratellenőrzés, iratok elvitele, kihallgatás. De arra nem gondoltam volna, hogy bárki is addig elmenjen, hogy az iskola törvényes működését vonja kétségbe. Bekövetkezett.

Március 15-i ünnepség 2016-ban a Keresztelő Szent János templomban

– *Az emberpróbáló meghurcoltatás idején mi adott erőt?*

– Mindig a fülemben csengett két fontos bibliai üzenet. Az egyik: „ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők”... De ha építi, akkor gondját is viseli. A másik: „ne féljete, ha vádlóitok előtt álltok”. Ezért én egy percre sem féltem, s ugyanakkor egy percre sem kételkedtem benne, hogy az Úr építi ezt a házat. Az a közösségi összefogás, ami azonnal elkezdődött, az imaláncok, mind-mind erősítést tudtak nyújtani. Talán soha sem tudjuk felmérni, hogy mennyien tettek és imádkoztak értünk. Nekem most egy apró részlet jut az eszembe: útban egy székelőföldi tudományos konferenciára, beléptem egy üzletbe pékáruért, és ott egy ismeretlen néni könnyes szemmel kérdezte: „magát kiengedték?” Akkor döbbsentem rá, hogy a mi történetünk sokkal több, mint a médiából ismert kiállások, helyi, egyházi, erdélyi és nemzetközi állásfoglalások. Csak azt sajnálom, hogy sose lesz lehetőségünk mindenkinek megköszönni azt a hitet és bizalmat, amellyel értünk összekulcsolta a kezeit, gyertyát gyújtott, tüntetett, petíciót írt alá. Ez nem csak nekem, hanem a teljes közösségünknek erőt adott.

– *Milyen következményei voltak a történeteknek a gyerekek, tanárok, szülők életére nézve? Hogyan viselték a megpróbáltatásokat?*

– Nem volt könnyű a helyzetük, s nem is láthatom teljesen át, hogy kit hogyan érintettek a történetek. A kollégák helytállása példaértékű volt. Nem véletlenül nyilatkozta az egyik diák, hogy nagyot nőttek a szemükben a tanárok, hiszen ugyanúgy végezték a

munkájukat, fizetés nélkül is. A diákok ugyanúgy tanultak, vettek részt versenyeken, és ugyanúgy hozták a díjakat. Láthatóan, nem verte el a vihar a termést. Persze mindenki tudta, hogy valami történik. Nemrég, az Egymillió gyermek imádkozza a rózsafűzért tevékenységen mondta az egyik kisdíák: ő imádkozik azért, hogy ne vegyék el az iskolát. És ez sokatmondó. Ahogyan sokatmondó ez a diákgondolat is: amíg mások azért aggódnak, mert nincs meg a házi feladat, ők azért aggódnak, mert nincs meg az iskola... A szülők érdemeit nem lehet kellően méltatni. A csendben imádkozó szülőktől a hangosan kiállókig, minden esetben jól látható volt, hogy nem csak a gyerekeik számára választották ezt az iskolát, hanem a sajátjuknak is érzik, és meg is tettek érte mindent, amit csak tenni lehetett. Biztosan nem kis kihívás volt a tömeges kihallgatás, a megfélemlítés, de kiálván vették ezt a próbát. Újra csak egy személyes élményt osztanék itt meg. Az egyik bírósági tárgyalásra behívták a sértett félnek tekintett szülőket is. A hosszas névsorolvasás után az egyik szülő megkérdezte, hogy ő miért kell itt legyen. Közölték vele, hogy én sértettem a jogait. A szülő jelezte, hogy neki nincs velem szemben panasz, és kérte, hogy vegyék ki a perből, majd ezt követően, távozás közben bátorító kézfogásával biztattott, hogy tartsak ki. Utána több száz szülő hasonlóan hagyta el a tárgyalótermet... Azt hiszem, ez mindent elmond...

Az iskola citerakörének tagjai a Szijjártó Péternek átadott Rákóczi-díj átadási ünnepségén

– A megpróbáltatások ellenére közösségetek csak erősödött...

– Erről nagyon sokat lehetne mesélni. Amikor azon, a számomra emlékezetes novemberi estén közölték, hogy másnapról nem mehetek be az iskolába (másnap reggel éppen az iskola Szent Imre búcsús miséje volt, s a következő héten a gólyabál), nem hittem el, hogy jól értem a közleményt. Aztán rájöttem, hogy jól értem. Az első napokban ott-honi magányomban nem tudtam elképzelni, hogyan éli ezt meg a közösség. A közösségi oldalakon láttam, hogy egy hihetetlen összefogás vette kezdetét. De a média nem tudta pótolni a személyes találkozást. Amikor végül decemberben megengedték, hogy négy órára bemehessek az iskolába a fizetések utalását aláírni, személyesen láttam, hogyan reagált a közösség. Szinte egy órán át csak a kollégák köszönését, ölelését viszonztam. (Amikor elindultunk az iskolából, az engem kísérő hatósági személy – átvéve a hangulatot – szintén megölelte a személyzetet...). És a kisdíákok az igazgatói iroda előtt előre hozott karácsonyi kántálással kívántak boldog ünnepet. Majd a karácsonyfa alá megérkezett a cipősdoboznyi, kis cetlikre írt jókívánság. Közben a kollégák megtanulták, hogyan hívható össze igazgató nélkül az iskolaszék, ilyen helyzetben hogyan lehet továbblépni és tervezni. S a közösség formálódott, erősödött, hihetetlen, csodás módon. És nem csak az iskolában. Ez „ügy” lett. Nem felszínesen, hanem valóban. Mindig beleborzongok, amikor visszagondolok erre. Mert egy ilyen közösség élén állni újra nagy felelősség és jóval nagyobb kihívás.

A 2015–16-os tanév gólyabálján készült kép

– *Aztán 2018-ban egy hét alatt kellett előkészítened az új tanévet... És megtetted. És vezetéseddel elindult az új tanév az újraalapított iskolában... Mesélj erről!*

– A 2018-as szeptember első hete nagyon intenzív volt. Az iskola megkapta ugyan a működési engedélyt, de a 2018–19-es tanév előkészítéséhez kellett egy iskolaszék és az igazgatói kinevezésem. Ez az utolsó pillanatban került kiközlésre, minisztériumi rendelettel. Aztán következett egy egybefolyó hét, amikor az iskolaszék minden nap kora hajnaltól késő estig dolgozott, és előkészített mindent, amire normális körülmények között februártól szeptemberig szokott sor kerülni. Iktattuk, jóváhagytuk, adatbázisba vezettük a több száz diák kérését, akik nálunk folytatták a tanulmányaikat, adminisztráltuk a tanárok és a személyzet alkalmazását. Előkészítettük a belső szabályzatot, megírtam a szükséges több száz határozatot. Az időközben megérkezett pecséttel mindezt hitelesítettük. Közben kincstári számlát nyitottunk, mindenféle adatbázist kitöltöttünk. S ebben a munkában az akkor még nem alkalmazott – korábbi és jelenlegi – kollégák önkéntesen vettek részt. Akárcsak a szülők, hiszen a tanév kezdésére az osztálytermeket is rendbe kellett tenni. Szinte hihetetlen, de összejött – egy hét alatt egy teljes tanév előkészítése... Természetesen ez az egész tanévre rányomta a bélyegét. Amit nem lehetett azon a héten elintézni, azt a tanév során pótoltuk, például a tankönyvek rendelését, beszerzését, a tantermi munkákat stb. Örült hajsza volt, de igazi közösségi élmény.

– *Egy nagyon sikeres tanév van mögöttetek: belső építkezés, sok szép tanulmányi siker, testvérkapcsolatok stb. Kérlek, vedd számba ezeket, és készíts egy gyorsmérleget az elmúlt tanévről!*

– Ez a kérdés is hosszabb választ igényelne... Valóban sikeres tanév áll mögöttünk. 90% feletti sikeres érettségi eredmény, a gimnáziumi végzőseink az országos mérés szerint is toplistán végeztek. A versenyeredmények listája hosszú... A régi testvériskolai kapcsolatok (Kisvárd, Munkács, Gyulafehérvár, Csíkszereda) mellett téli sporttevékenységgel erősödött a bukaresti kapcsolat, a miskolci látogatás és annak viszonzása, a nagyváradi kapcsolat több tevékenységgel, a miskolci, zalaegerszegi, pesti, nyíregyházi és legutóbb a rodostói megkeresések, tervezések sora jellemezte a tanévet. A „mérleg”: közösségi élmények, szociális, önkéntes munkák, Rákóczi-heti ünnepek, újra megtartható szalagavató, ballagás, kitüntetések, elismerések, gratulációk és mosolygó diákok... A gyorsmérlegben az utolsó számít a legtöbbet.

– *Hogyan indult az idei tanév? Miben lesz ez más, mint a többi?*

– Az idei tanév indulásánál kifejezetten örvendtünk, hogy a tanévnyitó nem kapott kiemelt figyelmet. Jól esett, hogy egyszerűen, csendben kezdhettük a tanévet, hogy nem gátolta semmi a cikluskezdő osztályok indulását, és hogy vannak „golyáink”... Hogy nőtt a diáklétszám, az osztályok száma. Hogy kinőttük az ingatlanunkat, és az elemi osztályok számára minisztériumi engedélyt kaptunk egy új helyszín használatára. Hogy a régi szimbólumaink (iskolazászló, iskolacímer, iskolagyertya, egyenruha) mellett a testvériskoláktól szerzett tapasztalatok alapján van iskolacsengőnk, fogadalmunk, hogy egy-

re többen az egyházi köszöntésekkel köszönnek egymásnak. Hogy pályázatokkal tovább tudtuk fejleszteni az iskolát. Hogy minden diák otthon lehet nálunk. Hogy a kis „szünet” után újra élünk... Hogy tudjuk: még mindig számítunk, és számítani is fogunk. És reméljük, hogy végre, csendben, egyszerűen csak *lehetünk*, s így, csendben építhetjük vissza azt a katolikus iskolát, ahová mosolyogva jönnek, és ahonnan mosolyogva mennek haza a diákok. Ahol mindenki látja, hogy mit kell tenni, és teszi is, amit tud, s nem kell leosztani a feladatokat. Ahová ha bejön valaki, érzi, hogy ez „az” az iskola...

– Mindaközben, hogy igazgatóként – „nem középiskolás fokon” – teszed a dolgodat, egyetemen tanítasz és kutatsz, s még mindig tárgyalásokra jársz, ugyanolyan lendülettel viszed tovább annak a vetélkedőnek a szervezését, amit még igazgatóvá válásod előtt kezdtél el: a Kreativitás vetélkedő nagyon sok diákot (és tanárt) szólít meg a katolikus egyházban, de annak berkein kívülről is. Hiánypótló és egyre népszerűbb ez a program. Kérlek, beszélj róla!

A 2018. november 5-i iskolabúcsún

– A tárgyalásokkal úgy vagyok, hogy ugyan hivatalosan nem jelennek meg a munkaköri leírásomban, de mivel igazgatója vagyok ennek az intézménynek, a tevékenységem részévé váltak. Az ellenem indított büntetőjogi eljárást nem zárták le, csak visszaküldték a nyomozati szakaszba. Az iskola 2018-as újraalapítása ellen közigazgatási pert

kezdeményeztek, amelyben jogi tanácsadás mellett a tárgyalásokon egyedül képviselem az ügyet. Kihívás és feladat is egyben. És természetesen közben folytatjuk azokat a tevékenységeket, amelyek folytonosságát fenn kell tartani. A gyulafehérvári egyházmegyei *Kreativitás vetélkedő* szervezése is ide tartozik. 2020-ban már 12. alkalommal szervezzük meg, az elmúlt évek során kialakult stábbal, ezennel az *Eucharisztia éve* tematikában. Ez a vetélkedő számomra azért nagyon fontos, mert olyan lehetőség, amely nem tanulmányi képességek, hanem másfajta készségek alapján nyújt lehetőséget az alkotásra a diákoknak. Nagyon fontosnak tartom, hogy ezt a lehetőséget a gyulafehérvári római katolikus főegyházmegye fel tudja ajánlani, s lehetőségeinkhez mérten a szervezését meg tudjuk oldani.

– *Munkátok elismeréseként az idén Magyar Örökség-díjban részesültetek. Hogyan fogadtátok ezt a kitüntetést? Mit jelent ez számotokra?*

– A Magyar Örökség-díj része annak az elismerés-sorozatnak, amellyel az iskola tartó közösséget, de egyben támogatóit is jutalmazza. Több kitüntetés, köztük ez is bátorítás számunkra, hogy jó úton járunk. Elismerése annak, hogy érdemes álmodni, és érdemes az álmokért tenni. Biztatás arra, hogy ezen az úton tovább kell járni...

Az iskola névadója szobrának koszorúzási ünnepségén 2016-ban

– *Sok minden van mögöttem/mögöttetek, de érezni, hogy a fájdalmak, megpróbáltatások ellenére is a jövőt álmodod. Hogyan?*

– Az a folyamat, amelynek részesévé váltam, még csak a kezdetén van. Igen, a jövőt álmodom, álmodjuk. Mert hiszünk abban, hogy egy újraindulásnak a kezdetén érdemes álmodni. A mi iskolánk a nagyszünetek iskolája. Mert a vásárhelyi katolikus iskola első nagyszünete (reformáció) után újraéledt, s még ha fel is oszlatták a kezdeményező jezsuita rendet, tovább tudott növekedni. A kommunista rendszer a végső nem-et próbálta meg kimondatni, de az iskola mégis újra tanévet nyithatott. A korrupciós kirakat-botrány újabb szünetet hozott, de az iskola mégis, újra csak van. Mert meggyőződésem, hogy az Úr valóban építi ezt a házat...

Kérdezett: Ozsváth Judit